

## *Bemærkninger til lovforslaget*

Den gældende bestemmelse i friskoleloven om aflønning af ledere, lærere og børnehaveklasseledere er formuleret således:

»Ledere, lærere og børnehaveklasseledere ved skoler, der modtager tilskud i henhold til denne lov, skal aflønnes efter de regler, der er gældende for aflønning i folkeskolen, medmindre der mellem finansministeren og vedkommende forhandlingsberettigede organisation aftales andre regler.«

I bemærkningerne til lovforslaget angives:

»Stk. 1, 1. pkt., svarer til gældende friskoleslovs § 13, stk. 1, nr. 2, dog kan der aftales andre regler end folkeskolens uden at det skal være »under hensyntagen til skolernes særlige forhold«. De frie grundskolers økonomi frigøres med dette lovforslag fra udviklingen i løn- og tjenestetidsaftaler og sammenkædes i stedet med folkeskolens økonomi generelt. Hermed kan man også i højere grad end hidtil have særlige aftaler for frie grundskoler.«

Da aftaler og forhandlinger for folkeskolens tilsvarende personalegrupper fra 1. april 1993 ikke længere aftales mellem finansministeren og Lærernes Centralorganisation, men mellem Kommunernes Landsforening og Lærernes Centralorganisation, findes lønbestemmelsen, der knytter aflønningen for disse personalegrupper til aflønningen i folkeskolen, ikke længere hensigtsmæssig.

Da den nugældende bestemmelse knytter de to lønsæt sammen, har det fået den konsekvens, at aftaler indgået i kommunalt regi mellem KL og LC automatisk får virkning ved de frie grundskoler, hvis der ikke straks efterfølgende laves en anden aftale mellem finansministeren og Lærernes Centralorganisation.

Dette er uhensigtsmæssigt, da staten ikke er part eller deltager direkte ved forhandlingerne mellem KL og LC og derfor ikke har den nødvendige baggrund for at fortolke aftalerne, både i forbindelse med vejledning af skolerne og i de efterfølgende forhandlinger om fravigelserne af aftalerne for de frie grundskoler.

Med en selvstændig lovhjemmel vil der i højere grad under forhandlingerne kunne tages udgangspunkt i de frie grundskolers egne forhold, men selv-

følgelig fortsat således, at nye aftaler på folkeskoleområdet kan føre til, at staten i samarbejde med skoleorganisationerne vurderer behovet for aftalemæssige ændringer inden for friskoleområdet.

Det har igennem årene givet en del problemer, at friskolelovens bestemmelse kun omtalte aflønningen, hvorimod lærernes øvrige ansættelsesvilkår ikke er omtalt. På nogle væsentlige områder har praksis været at indfortolke andre ansættelsesvilkår, fx tjenestetid, i lønbestemmelsen.

Det er nu hensigtsmæssigt også at få de øvrige ansættelsesvilkår direkte omtalt i lovbestemmelsen.

Efter 1. april 1993 ansættes lærerne i folkeskolen som hovedregel på overenskomstvilkår efter aftale mellem KL og LC, dvs. at tjenstemandsansættelse gradvis vil forsvinde. Lærerne ved frie grundskoler er fortsat ansat på tjenstemandslignende vilkår, men i følge aftale mellem finansministeren og Centralorganisationernes Fællesudvalg skal der snarest påbegyndes forhandlinger om fremtidig overenskomstansættelse af ledere, lærere og børnehaveklasseledere ved de frie grundskoler. Finansministeren bør her kunne aftale »hele« overenskomster, dvs. både løn og **øvrige ansættelsesvilkår**.

Der er samtidig med lovforslaget stræbt en parallelitet til de tilsvarende bestemmelser i henholdsvis Lov nr. 510 af 30. juni 1993 om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (§ 17) og i Lov om erhvervsskoler, jf. lovbekendtgørelse nr. 790 af 28. september 1993 (§ 15, stk. 1).

Det er ikke hensigten med lovforslaget at skabe en konkurrence mellem aflønningerne i folkeskolen og ved de frie grundskoler. Men dels er de frie grundskoler typisk mindre end de kommunale folkeskoler (undertiden endog meget små), og undervisningsformerne er meget mere differentierede end folkeskolens. Skolerne har endvidere ikke som folkeskolen en kommunal forvaltning, de kan støtte sig til. Frie grundskoler har derfor behov for et mere fleksibelt og enkelt aftalegrundlag, men der vil stadigvæk blive tilstræbt en parallelitet mellem de to skoleformers lønniveauer.

Med lovforslaget påregnes ingen økonomiske eller administrative konsekvenser.